

Hallituksen esitys Eduskunnalle Libanonin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja keskinäistä suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Libanonin kanssa 25 päivänä elokuuta 1997 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja keskinäistä suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Libanonin kanssa ja selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituk-

sille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytilanne

Ennen vuonna 1975 alkanutta sisällissotaa Libanonin talous oli vakaalla pohjalla ja kehittynein koko Lähi-idässä. Libanon oli rahamaailman keskus, ja sen talous kasvoi useampana vuonna yli 9 %:n vuosivauhtia. Sota romahdutti talouskasvun. BKT per capita putosi kolmannekseen sotaa edeltäneistä ajoista. Vuonna 1992 aloitettiin Libanonin jälleenerkentamis- ja tervehdyttämishjelma, ja ulkoinen luottamus maan talouteen on palautunut vähitellen. BKT kasvoi vuosina 1993—95 noin 7 %:n vuosivauhtia, mutta vuonna 1996 talouskasvu jälleen hidastui ja BKT:n kasvu jäi 4 %:iin.

Libanonissa toimii lukuisia suomalaisia yrityksiä. Nokialla, Metsä-Serlalla, UPM-Kymmenellä, Finntrepolla ja Valiolla on omat agenttinsa ja markkinansa Libanonissa. Suomalaisyrietykset ovat viime aikoina olleet entistä kiinnostuneempia paikallisista yrityksistä. Vuonna 1995 Tele osti noin 14 % paikallisen Libancell-yrityksen osakepääomas-

ta. Vuonna 1996 Metra osti 50 % paikallisen johtavan saniteettituotteiden valmistajan LE-SICO:n osakepääomasta. Kehityksen voidaan odottaa jatkuvan nyt kun Libanonin jälleenerakennus näyttää olevan vahvalla pohjalla ja poliittinen tilanne maassa rauhoittunut.

Sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella pyritään lisäämään sijoitusten turvallisuutta ja olosuhteiden ennustettavuutta.

Libanonin kauppavaihto EU:n kanssa on kasvanut koko 1990-luvun, joskin Libanonin vienti on painottunut kehitysmaihin. Libanonin tuonti EU:sta vuonna 1996 oli 7,5 miljardia dollaria ja vienti EU:iin 1,0 miljardia dollaria. Vienti kasvoi 23 % vuodesta 1995 tuonnin kasvaessa samana aikana vain 3,5 %.

Suomen ja Libanonin välinen kauppavaihto on ollut vähäistä, mutta suhteellisen nopeasti kasvavaa. Vuosina 1992—95 kauppavaihto on kasvanut lähes 80 %, joka on melkein yksinomaan kasvaneen viennin ansiota. Kauppavaihto vuonna 1995 oli 186 miljoo-

naa markkaa, josta viennin osuus oli 99,8 %. Vuonna 1996 kauppavaihto oli 187 miljoonaa markkaa, josta viennin osuus oli 186,5 miljoonaa markkaa.

Vuonna 1996 tärkeimmät vientisektorit olivat paperi- ja paperituotteet (37,9 %) sekä televiestintä- ja äänityslaitteet (26,9 %). Tuonti käsittää pääasiassa juomia ja tupakatuotteita.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset Egyptin (SopS 3/82), Kiinan (SopS 4/86), Sri Lankan (SopS 54/87), Malesian (SopS 79/87), Unkarin (SopS 20/89), Venäjän (tehty Neuvostoliiton kanssa SopS 58/91), Tshekin (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa SopS 73/91), Viron (SopS 104/92), Liettuan (SopS 119/92), Romanian (SopS 121/92), Latvian (SopS 5/93), Uzbekistanin (SopS 74/93), Ukrainan (SopS 6/94), Valko-Venäjän (SopS 89/94), Turkin (SopS 29/95), Argentiinan (SopS 21/96), Chilen (SopS 23/96), Korean tasavallan (SopS 25/96), Vietnamin (SopS 27/96), Perun (SopS 33/96), Thaimaan (SopS 35/96), Slovakian (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa SopS 73/91), Arabiemiiraattien liiton (SopS 22/97), Kuwaitin (SopS 32/97), Indonesian (SopS 34/97), Moldovan (SopS 42/97), Kazakstanin (20/1998) ja Puolan (SopS 28/1998) kanssa.

2. Sopimuksen valmistelu

Neuvottelut investointisuojaosopimuksesta lähtivät käyntiin Libanonin aloitteesta vuoden 1995 alkupuolella. Suomi toimitti Libanonille ehdotuksensa sopimukseksi 21 päivänä helmikuuta 1996. Neuvotteluihin liittyi myös kirjeenvaihtoprosessi, jossa sopimuksen sisältöä selvitettiin edelleen. Itse varsinaiset sopimusneuvottelut käytiin Beirutissa 26—28 päivänä helmikuuta sekä 4 ja 5 päivänä kesäkuuta 1996.

Sopimus noudattaa perusrakenteeltaan ja yleissisällöltään Suomen viimeisimpiä vastaavia sopimuksia. Työn pohjana on käytetty

alan uusinta kansainvälistä vertailumateriaalia kuten Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä neuvoteltavan monenvälisen sijoitussopimuksen valmisteluaineistoa, Euroopan Energiaperuskirjaa sekä muiden EU-maiden vastaavien sopimusten sisältöä. Sopimuksia on kehitetty edelleen yhteistyössä Suomen asianomaisten sektoriviranomaisten ja talouselämän etujärjestöjen kanssa.

3. Sopimuksen merkitys

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli turvaa omien lakiansa ja säännöstensä puitteissa omalla alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun. Tällaisiin sijoituksiin ei saa soveltaa epäedullisempaa kohtelua, kuin myönnetään omien sijoittajien tai kolmansien maiden sijoittajien sijoituksille.

Sopimuksen tarkoittamia sijoituksia voi kansallistaa, pakkolunastaa tai muuten ottaa haltuun ainoastaan ei-syrjivältä pohjalta. Toimenpiteeseen voidaan ryhtyä vain yleisen edun vuoksi sekä välitöntä, riittävää ja todellista korvausta vastaan asianmukaisin laillisin menettelyin.

Sodasta, aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai vastaavasta sijoitusten kärsimä vahinko on hyvitablevä tai korvattava vähintään samantasoisesti kuin omien maiden tai kolmansien maiden sijoittajien osaksi tuleva hyvitys.

Mikäli sijoittajan ja toisen sopimuspuolen välillä tai sopimuspuolten kesken syntyy riitaisuuksia, on sopimuksessa määräykset välimiesmenettelystä. Sopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen liittyvät erimielisyydet sopijapuolten välillä ratkaistaan myös kulloistakin tarkoitusta varten perustettavassa välimiesmenettelyssä.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimuksella ei ole valtion talouteen ulottuvia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

5. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet kuten sijoitus, sijoittaja, tuotto ja sopimuspuolten alueet. Kolmansissa maissa sijaitsevat tytäryhtiöt on rajattu sopimuksen ulkopuolelle, joten niistä käsin tehdyt epäsuorat sijoitukset eivät kuulu sopimuksen piiriin.

2 artikla. Artikla sisältää yleisen periaatteen sijoitusten edistämisestä sopimuspuolten alueella sekä sitoumuksen suojella ja olla häiritsemättä sijoittajien toimintaa. Artikla sisältää myös kehotuksen suhtautua myönteisesti sijoitustoiminnassa vaadittavien lupien myöntämisessä.

3 artikla. Artikla takaa sijoituksille ja sijoittajille yhtä oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun kuin myönnetään omien maiden tai kolmansien maiden sijoituksille ja sijoittajille sen mukaan, mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla. Artikla merkitsee poikkeusta edellisen 3 artiklan määräykseen, kun siinä sijoittajien ja sijoitusten edullisemmuskohdellua arvioitaessa suljetaan sopimuksen ulkopuolelle tietyt sijoituksia koskevat edut. Jos isäntävaltion omille tai jonkin kolmannen valtion sijoittajille myöntämä etu perustuu jonkin suppean vapaakauppa-alueen tai tulliliiton jäsenyyteen (alakohta a), verotukseen jopa osittainkin liittyvään kansainväliseen järjestelyyn tai kotimaiseen lainsäädäntöön (alakohta b), sijoituksia koskevaan monenväliseen sopimukseen (alakohta c) tai arabisijoittajien Libanoniin suuntautuviin niin kiinteistö- kuin muihinkin sijoituksiin (alakohta d), ei isäntävaltio ole velvollinen myöntämään tällaista etua toisen sopimusvaltion sijoittajille. Alakohdan c taustana on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön valmisteilla oleva sijoituksia koskeva sopimus, joka saattaa sisältää kyseisen järjestön jäsenmaiden ja kolmansien maiden välisiin suhteisiin vaikuttavia määräyksiä. Alakohta d puolestaan on tarpeen Libanonissa vallitsevan lainsäädännön takia arabisijoittajien kiinteistöisijoituksia silmällä pitäen.

5 artikla. Omaisuuden kansallistamiselle, pakkolunastamiselle tai niihin verrattaville toimille asetetaan tiukempia edellytyksiä kuin kansallisessa lainsäädännössä on tapana. Pakkolunastuksesta on suoritettava väli-

tön, riittävä ja todellinen korvaus sijoituksen markkina-arvon mukaan. Korvaukselle on suoritettava asianmukainen korko.

6 artikla. Artiklassa on määräykset siltä varalta, että toisen sopijamaan sijoittajien sijoituksille aiheutuu menetyksiä sodan tai muun kansallisen hätätilan johdosta. Näistä menetyksistä sopimuspuolet sitoutuvat maksamaan korvauksia tai muuten hyvittämään sijoittajaa vähintään saman suuruisesti kuin oman maan tai kolmannen maan sijoittajia.

7 artikla. Pääomien, tuottojen, korkojen, maksujen ja palkkojen siirtämiselle sijoitusta maasta pois ei saa asettaa rajoituksia. Siirrot tulee voida tehdä viipymättä, vapaasti vaihdettavissa valuutoissa vallitsevan markkinakurssin mukaisina.

8 artikla. Jos sopimusvaltio tai sen valtuutama toimielin on myöntänyt toisen sopimusvaltion alueella olevalle sijoitukselle takauksen ei-kaupallisten vahinkojen varalta ja joutunut tällä perusteella korvausvelvolliseksi, siirtyvät kaikki kyseistä sijoitusta koskevat oikeudet ensin mainitulle maksuvelvolliseksi joutuneelle sopimusvaltiolle. Näitä oikeuksiaan se sijaantulijan asemassa toteuttaa joko itse tai valtuuttamansa toimielimen kautta.

9 artikla. Artiklan 1 kohdan mukaan sopimusvaltion sijoittajan ja isäntävaltion väliset riidat tulee ensisijaisesti ratkaista neuvotellen ilman oikeuskäsittelyä.

Artiklan 2 kohtaan sisältyy määräyksiä sen seikan varalta, että asiassa ei ole päästy sovintoon. Jos riitaa ei ole saatu ratkaistuksi viiden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun sovintoneuvotteluja on kirjallisesti pyydetty, sijoittaja voi aloittaa oikeudenkäyntimenettelyn. On huomattava, että sovintoon tähtäävän aloitteen voi tehdä kumpi tahansa riidan osapuolista; sen sijaan oikeudenkäyntiin voi ryhtyä ainoastaan sijoittaja. Tällöin sijoittaja voi saattaa riidan joko isäntävaltion asiassa toimivaltaisen tuomioistuimen (artiklan 2 kohdan alakohta a) tai kansainvälisen välimiesoikeuden ratkaistavaksi (alakohtat b ja c). Välimiesmenettelyinä tulevat kysymyksen joko artiklan 2 kohdan alakohdan b mukainen Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 tehdyllä yleissopimuksella perustettu sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainvälinen ratkaisukeskus (ICSID) tai alakohdan c mukainen Yhdistyneiden Kansa-

kuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) sääntöihin pohjautuva tilapäinen välimiesoikeus. Kansainväliseen ratkaisukeskukseen sijoittaja voi turvautua siinä tapauksessa, että investointisopimuksen kumpikin sopimuspuoli on liittynyt edellä mainittuun Washingtonin yleissopimukseen.

Oikeudenkäyntiteiden valinta on artiklan 3 kohdan mukaan lopullinen. Sijoittaja ei siten voi enää turvautua edellä artiklan 2 kohdan alakohdassa b tai c tarkoitettuun välimiesmenettelyyn siinä tapauksessa, että riidan käsittely on jo ehditty aloittaa alakohta a:n mukaisessa isäntävaltion kansallisessa tuomioistuimessa.

Artiklan 4 kohdan mukaan välimiesoikeus ratkaisee riidan investointisopimuksen määräyksiä ja kansainvälisen oikeuden periaatteita noudattaen. Välimiesmenettelyssä tehty päätös on lopullinen ja riidan osapuolia sitova. Tuomion täytäntöönpanosta huolehtii isäntävaltio omien lakiansa mukaisesti.

Artiklan 5 kohdassa kielletään riidan osapuolena olevaa sopimuspuolta oikeusprosessin missään vaiheessa puolustuksessaan vetoamasta koskemattomuuteen tai siihen seikkaan, että sijoittaja on jo saanut vahingostaan korvausta vakuutus sopimuksen perusteella.

10 artikla. Tämä artikla puolestaan koskee sopimusvaltioiden eli hallitusten välisiä sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta aiheutuvia riitoja, jotka nekin artiklan 1 kohdan mukaan tulee ensisijaisesti ratkaista neuvotteluteitse. Mikäli riitaa ei kuitenkaan ole saatu ratkaistuksi kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvotteluja pyydettiin, voi jompikumpi sopimusvaltio artiklan 2 kohdan mukaan saattaa riidan kolmijäsenisen välimiesoikeuden käsiteltäväksi. Kumpikin sopimuspuoli nimeää yhden välimiehen, valittujen sitten nimetessä jonkin kolmannen valtion kansalaisen toimimaan välimiesoikeuden puheenjohtajana.

Välimiesoikeuden perustamista ja kokoonpanoa koskevia tarkempia määräyksiä on kirjattu artiklan 3, 4 ja 5 kohtaan.

Artiklan 6 kohdan mukaan välimiesoikeus tekee päätöksensä äänen enemmistöllä. Päätöksenteossa noudatetaan artiklan 7 kohdan mukaan paitsi investointisopimuksen määräyksiä myös kansainvälisen oikeuden yleisesti hyväksytyjä periaatteita.

Artiklan 8 ja 9 kohta sisältävät välimiesoikeuden menettelytapoja ja kustannuksia koskevia määräyksiä.

Artiklan viimeisen eli 10 kohdan mukaan välitystuomio on lopullinen ja kumpaakin sopimuspuolta sitova.

11 artikla. Sopimus ei rajoita sijoittajalle voimassaolevan tai myöhemmin säädettävän niin kansallisen kuin kansainvälisen oikeuden perusteella mahdollisesti koituvia etuja.

12 artikla. Sopimusta sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyihin sijoituksiin, muttei kuitenkaan riitoihin, jotka ovat syntyneet ennen sopimuksen voimaantuloa.

13 artikla. Sopimus on voimassa riippumatta siitä, onko sopijapuolilla voimassa diplomaattiset suhteet.

14 artikla. Artikla sisältää tavanomaiset loppumääräykset sopimuksen voimaantulosta ja sen irtisanomisesta. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sen hyväksymisestä. Se on voimassa viisitoista vuotta, minkä jälkeen se voidaan irtisanoa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisajan jälkeinen niin sanottu suoja-aika on niin ikään viisitoista vuotta.

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 5 artiklan mukaan sopimuspuoli saa pakkolunastaa toisen sopimuspuolen sijoittajien tekemiä sijoituksia ainoastaan artiklassa tarkemmin määritellyillä ehdoilla. Artiklassa on lisäksi määräyksiä tällaisen toimenpiteen johdosta maksettavista korvauksista ja niihin liittyvistä koroista.

Hallitusmuodon 12 §:n 2 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta on säädettävä lailla. Lisäksi artiklan edellä mainitut määräykset korvausten maksamisesta ovat osittain ristiriidassa pakkolunastuslainsäädännön kanssa. Sopimuksen 5 artiklan määräykset vaativat näistä syistä eduskunnan hyväksymisen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1997 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Libanonin tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja keskinäistä suojaamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Libanonin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja keskinäistä suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1997 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Libanonin tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja keskinäistä suojaamista koskevan sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §
Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

SOPIMUS

**SUOMEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN JA LIBANONIN
TASAVALLAN HALLITUKSEN
VÄLILLÄ SJOITUSTEN
EDISTÄMISESTÄ JA KESKINÄISESTÄ
SUOJAAMISESTA**

Suomen tasavallan hallitus ja Libanonin tasavallan hallitus, joita jäljempänä kutsutaan "sopimuspuoliksi",

haluten rohkaista taloudellista yhteistyötä sopimuspuolten molemminpuoliseksi hyödyksi,

tarkoituksena luoda ja ylläpitää suotuisat olosuhteet toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille toisen sopimuspuolen alueella,

tiedostaen, että sellaisten sijoitusten edistäminen ja suojaaminen kannustaa taloudellisiin aloitteisiin ryhtymistä, ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla*Määritelmät*

Tässä sopimuksessa:

1. Käsite "sijoittaja" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta:

a) luonnollisia henkilöitä, jotka ovat sopimuspuolen kansalaisia tämän sopimuspuolen lainsäädännön nojalla, tai

b) oikeudellisia yksiköitä, kuten yhtiöitä, yhteenliittymiä, liikeyhdistyksiä ja muita organisaatioita, mukaanlukien holding- tai offshore-yhtiöitä, jotka on rekisteröity jommassakummassa sopimusmaassa, jotka on perustettu tai muuten asianmukaisesti muodostettu tuon sopimuspuolen lakien mukaisesti ja joilla on toimipaikka saman sopimuspuolen alueella.

2. Käsite "sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jota sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen ("isäntäosapuoli") alueella jälkimmäisen sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, ja se käsittää, muun ohella:

a) kiinteän ja irtaimen omaisuuden kuten

AGREEMENT

**BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND AND THE
GOVERNMENT OF THE LEBANESE
REPUBLIC ON THE PROMOTION AND
MUTUAL PROTECTION OF
INVESTMENTS**

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Lebanese Republic, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Desiring to encourage economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and protection of such investments are conducive to the stimulation of business initiative,

Have agreed as follows:

Article 1*Definitions*

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investor" means with regard to either Contracting Party:

a) natural persons who are nationals of that Contracting Party in accordance with its legislation,

b) legal entities, such as companies, corporations, business associations and other organizations, including holding or offshore companies registered in either of the Contracting Parties, which are constituted or otherwise duly organized under the law of that Contracting Party and have their seat in the territory of the same Contracting Party.

2. The term "investment" means every kind of asset, established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party (host Party) in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, which includes, inter alia:

a) movable and immovable property as

myös omistusoikeudet kuten leasing-sopimuksella vuokrattu omaisuus, kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet sekä käyttöoikeudet,

b) yhtiön osakkeet tai muun osallistumisen yhtiöön,

c) oikeudet henkiseen ja teolliseen omaisuuteen, kuten tekijänoikeudet, patentit, teollisen tuotteen tai mallioikeudet, tavara- tai palvelumerkit, tuotenimet, tekniset valmistusmenetelmät, osaaminen ja goodwill, samoin kuin muut vastaavat oikeudet,

d) yleisen lain mukaiset toimiluvat, mukaan lukien luvat etsiä, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja, kuten myös muut oikeudet, jotka on myönnetty lain tai sopimuksen perusteella tai viranomaisten lainmukaisen päätöksen nojalla.

3. Muutokset siinä muodossa, jossa varallisuudet on sijoitettu tai jälleensijoitettu, eivät muuta niiden luonnetta sijoituksena.

4. Käsite "tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamia rahamääriä ja erityisesti, mutta ei pelkästään, siihen kuuluvat voitot, osingot, korot, pääomatuotot, rojalit tai muut tuotot, riippumatta siitä missä muodossa tuotto on maksettu.

5. Käsite "alue" tarkoittaa sopimuspuolen kaikkia maa- ja vesialueita, mukaan lukien aluemeret ja merivyyhykkeet, joihin nähdessä sopimuspuolella kansainvälisen oikeuden mukaan on täysivaltaiset oikeudet ja tuomiovalta.

well as any other rights in rem or in personam, such as leases, mortgages, liens, pledges, and usufructs;

b) shares in companies or any other kind of participation in companies;

c) intellectual and industrial property rights, such as copyrights, patents, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, technical processes, know-how and goodwill, as well as other similar rights;

d) business concessions under public law, including concessions to search, extract or exploit natural resources as well as all other rights given by law, by contract or by decision of the authorities in accordance with the law.

3. Any alteration in the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

4. The term "returns" means amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, dividends, interest, capital gains, royalties, or other income, irrespective of the form in which the return is paid.

5. The term "territory" means the land and sea area of the Contracting Party including the territorial sea and maritime zone over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights and jurisdiction.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimuspuolet edistävät alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja sallivat sellaiset sijoitukset lakiansa ja määräystensä mukaisesti.

2. Isäntäosapuolen tulee, lainsäädäntönsä puitteissa, harkita myönteisesti alueellaan oleviin sijoituksiin liittyviä tarpeellisia lupia tarkoittavia hakemuksia, mukaanlukien valtuuksia ottaa valintansa mukaan työhön ylintä johtavaa ja teknistä henkilöstöä, kansallisuudesta riippumatta.

3. Sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille, jotka on tehty sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, täyden suojan ja turvallisuuden eikä

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall in its territory promote investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. The host Party shall, within the framework of its legislation, give a sympathetic consideration to applications for necessary permits in connection with the investments in its territory, including authorizations for engaging top managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

3. Each Contracting Party shall give full protection and security to investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party

häiritse kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä sellaisten sijoitusten johtamista, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä, laajentamista, myyntiä tai luovutusta.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Isäntäosapuolen tulee alueellaan taata toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu. Tämä kohtelu ei saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka isäntäosapuoli myöntää omalla alueellaan omien sijoittajiensa sijoituksille tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajan sijoituksille, sen mukaan mikä on suosiollisinta.

2. Sopimuspuolen tulee alueellaan myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille näiden sijoitusten johtamisen, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen tai luovutuksen suhteen oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu, joka ei missään tapauksessa saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille, sen mukaan mikä on suosiollisinta sijoittajalle.

4 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräykset, jotka liittyvät sopimuspuolen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille myönnettävään suotuisimpaan kohteluun, eivät tarkoita sitä, että isäntäosapuoli olisi velvoitettu myöntämään toisen sopimuspuolen sijoittajille etuja siitä kohtelusta, etuoikeuksista tai erivapauksista, jotka johtuvat:

a) jäsenyydestä alueellisessa vapaakauppa-alueessa tai tulliliitossa, jossa jompikumpi sopimuspuoli on mukana tai mahdollisesti liittyy, tai

b) kansainvälisestä sopimuksesta tai järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai kotimaisesta lainsäädännöstä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai

c) sijoituksiin liittyvästä monenvälisestä yleissopimuksesta tai sopimuksesta, jossa jompikumpi sopimuspuoli on mukana tai mahdollisesti liittyy, tai

d) arabisijoittajien sijoituksista Libanonissa

and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale or liquidation of such investments.

Article 3

Treatment of Investments

1. The host Party shall ensure fair and equitable treatment, within its territory, to investments made by investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favourable than that granted by the host Party to the investments made within its territory by its own investors or by investors of any third state, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, fair and equitable treatment which in no case shall be less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third state, whichever is more favourable to the investor.

Article 4

Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the granting of treatment no less favourable than that accorded to investors of each Contracting Party or of any third state shall not be construed so as to oblige the host Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

a) membership of any regional free trade area or customs union of which one of the Contracting Parties is or may become a party, or

b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation, or

c) a multilateral convention or treaty related to investments, of which one of the Contracting Parties is or may become a party, or

d) investments in Lebanon by Arab inves-

mukaanlukien kiinteistöt ja niihin liittyvät oikeudet.

tors including real estate and other real rights.

5 artikla

Article 5

Pakkolunastus

Expropriation

1. Kumpikaan sopimuspuoli ei saa ryhtyä, välittömästi eikä välillisesti, pakkolunastamiseen tai kansallistamiseen eikä muihin toimenpiteisiin, joilla on sama vaikutus toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille, paitsi milloin toimenpiteisiin ryhdytään yleisen edun vuoksi sen mukaan kuin laissa on määrätty, syrjimättömyyden pohjalta ja asianmukaisia laillisia menettelytapoja noudattaen ja edellyttäen, että on huolehdittu, että niihin tulee liittyä määräykset tehokkaista ja asianmukaisista korvauksista kansallisen lain mukaan ilman minkäänlaista syrjintää. Korvausten on vastattava pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkina-arvoa välittömästi ennen sitä päivää, kun toteutunut tai uhkaamassa oleva pakkolunastus, kansallistaminen tai vastaava toimenpide tuli yleiseen tietoisuuteen. Korvaus maksetaan välittömästi ja siihen tulee sisältyä Lontoon pankkien välisen tarjouskoron (LIBOR) mukainen korko laskettuna pakkolunastuspäivästä maksupäivään; sen on oltava tehokkaasti toteutettavissa ja vapaasti siirrettävissä. Pakkolunastamisen, kansallistamisen tai vastaavan toimenpiteen tapahtuessa tai ennen sitä on huolehdittava korvauksen tarkoituksenmukaisesta määrittämisestä ja maksamisesta. Tällaisen pakkolunastamisen, kansallistamisen tai vastaavan toimenpiteen laillisuus ja korvauksen määrä tulee olla uudelleen käsiteltävissä asianmukaisin laillisin menoin.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan myös, kun sopimuspuoli pakkolunastaa varallisuutta sellaiselta yhtiöltä, joka on perustettu sen omalla alueella voimassa olevien lakien mukaan ja jossa toisen sopimuspuolen sijoittajat omistavat osakkeita.

6 artikla

Article 6

Menetysten korvaaminen

Compensation for Losses

Sopimuspuolen sijoittajat, joiden sijoituksille aiheutuu isäntöapuolen alueella menetyksiä sodasta tai muusta aseellisesta selkkauksesta, vallankumouksesta, kansallisesta hätätilasta tai kapinasta, ovat oikeutettuja

1. Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriation, nationalization or any other measures having the same effect on investments of investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest as established by law, on a non-discriminatory basis, and under due process of law, and provided that provisions are made for effective and adequate compensation, according to the national law without any kind of discrimination. Such compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the date on which the actual or pending expropriation, nationalization or comparable measure has become publicly known. The compensation shall be paid without delay and shall include interest at London Inter Bank Offered Rate (LIBOR) from the date of expropriation until the date of payment; it shall be effectively realizable and freely transferable. Provisions shall have been made in an appropriate manner at or prior to the time of expropriation, nationalization or comparable measure for the determination and payment of such compensation. The legality of any such expropriation, nationalization or comparable measure and the amount of compensation shall be subject to review by due process of law.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates assets of a company which is constituted under the laws in force in its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the host Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, or revolt, shall be accorded

saamaan sellaisen kohtelun, joka ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen tai muun korvauksen suhteen on vähintään yhtä suosiollinen kuin se, jonka isäntäosapuoli myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille sen mukaan mikä on suosiollisinta sijoittajalle. Sellaiset maksut ovat vapaasti siirrettävissä.

7 artikla

Vapaat siirrot

1. Isäntäosapuoli varmistaa alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksiin liittyvien maksujen vapaan siirron alueelleen ja alueeltaan, käsittäen erityisesti:

a) sijoitusten alkupääoman ja lisäpääoman sijoituksen ylläpitoa ja kehittämistä varten,

b) korot, osingot, voitot ja muut tuotot,

c) pääoman kuoletuksen ynnä kertyneet korkomaksut,

d) ulkomailta palkatun vierasmaalaisen henkilökunnan nettotulot ja muut sijoitukseen liittyvät saatavat,

e) sijoituksen tai sen osan myynnistä tai lopettamisesta syntyneet saatavat,

f) riitojen ratkaisemisesta johtuvat maksut, ja

g) maksut 5 ja 6 artikloissa tarkoitetuista korvauksista.

2. Tässä artiklassa tarkoitettut siirrot suoritetaan välittömästi ja vapaasti vaihdettavassa valuutassa.

3. Siirrot suoritetaan siirtopäivänä vallitsevaan siirrettävän valuutan välittömien kauppojen markkinakurssiin.

8 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen valtuuttama elin suorittaa sijoittajalleen maksun takauksen perusteella, jonka se on myöntänyt toisen sopimuspuolen alueella olevan sijoituksen osalta ei-kaupallisten riskien varalta, isäntäosapuoli hyväksyy, sen rajoittamatta edellisen sopimuspuolen tämän sopimuksen 10 artiklan mukaisia oikeuksia, kaikkien sellaisesta sijoituksesta johtuvien oikeuksien ja vaatimusten siirtymisen, lain tai laillisen siir-

treatment, as regards restitution, indemnification, or other compensation no less favourable than that which the host Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable for the investor. Such payments shall be freely transferable.

Article 7

Free Transfer

1. The host Party shall with respect to investments in its territory by investors of the other Contracting Party secure the free transfer into and out of its territory of payments relating to these investments, particularly of:

a) the initial capital and any additional capital for the maintenance and development of an investment;

b) interests, dividends, profits and other returns;

c) amortization of principal and accrued interest payment;

d) unspent earnings and other remuneration of foreign personnel engaged from abroad in connection with an investment;

e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;

f) payments arising out of the settlement of dispute; and

g) payments of compensation pursuant to Articles 5 and 6.

2. The transfers under this Article shall be effected without delay and in a freely convertible currency.

3. Transfers shall be made at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer, with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

Article 8

Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to its own investors under a guarantee against non-commercial risks it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the host Party shall, without prejudice to the rights of the former Contracting Party under Article 10 of this Agreement, recognize the assignment, whether under a law or pursuant to a legal transacti-

ron nojalla, edelliselle sopimuspuolelle, ja hyväksyy, että edellinen sopimuspuoli tai sen valtuuttama elin on oikeutettu harjoittamaan näitä oikeuksia ja toteuttamaan näitä vaatimuksia samassa laajuudessa kuin alkuperäinen sijoittaja.

9 artikla

Sijoittajan ja isäntöosapuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen sijoittajan ja isäntöosapuolen väliset riidat, jotka liittyvät toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoitukseen isäntöosapuolen alueella, tulisi ratkaista, mikäli mahdollista, sovinnollisesti.

2. Jos tällaista riitaa ei siten voida ratkaista viiden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun ratkaisua kirjallisesti vaadittiin, sijoittaja voi valintansa mukaan alistaa asian joko:

a) isäntöosapuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen alueella, jolla sijoitus on tehty, tai

b) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID), joka on perustettu Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 tehdyllä yleissopimuksella valtioiden ja toisten valtioiden kansainvälisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta, siinä tapauksessa, että molemmat sopimuspuolet ovat tämän yleissopimuksen osapuolia, tai

c) tilapäiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan, elleivät riidan osapuolet muuta sovi, Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti.

3. Edellä olevien a-, b-, ja c-alakohtien mukainen valinta on lopullinen.

4. Välimiesoikeus ratkaisee riidan tämän sopimusten määräysten ja kansainvälisen oikeuden soveltuvien määräysten ja periaatteiden mukaan. Välistytuomio on riidan osapuolille lopullinen ja sitova. Isäntöosapuoli toteuttaa viipymättä sellaisen tuomion, joka on pantava täytäntöön kansallisen lain mukaan.

5. Sopimuspuoli, joka on riidan osapuolella, ei milloinkaan sijoitusta koskevien riitojen ratkaisumenettelyjen kestäessä saa esittää puolustukseksi koskemattomuutta tai sitä

on to the former Contracting Party of all the rights and claims resulting from such an investment, and shall recognize that the former Contracting Party or its designated agency is entitled to exercise such rights and enforce such claims to the same extent as the original investor.

Article 9

Disputes between an Investor and the host Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the host Party relating to an investment in the territory of the host Party, should be settled, as far as possible, amicably.

2. If these efforts do not result in a solution within five months from the date of written request for settlement, the investor may submit the dispute, at his choice, for settlement to:

a) the competent court of the host Party in the territory of which the investment has been made; or

b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) provided for by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington, on March 18, 1965, in case both Contracting Parties are members of this Convention; or

c) an ad hoc arbitral tribunal, which, unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, shall be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. The choice made as per subparagraphs a, b, and c herein above is final.

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. The host Party shall carry out without delay any such award which shall be enforced in accordance with national law.

5. The Contracting Party which is a party to the dispute shall, at no time whatsoever during the procedures involving investment disputes, assert as a defence its immunity or

seikkaa, että sijoittaja on saanut korvausta tapahtuneen vahingon tai menetyksen kokonaan tai osittain kattaneen vakuutus sopimuksen perusteella.

10 artikla

Sopimuspuolten välisten riitojen ratkaisu

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, on ratkaistava neuvotteluteitse.

2. Jos sopimuspuolet eivät näin pääse ratkaisuun kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun toinen sopimuspuoli oli vaatinut neuvotteluja, riita alistetaan jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta kolmijäsenisen välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiehen. Nämä kaksi välimiestä sopivat sitten kolmannen valtion kansalaisesta, jonka sopimuspuolet nimittävät näiden puheenjohtajaksi.

3. Jos jompikumpi sopimuspuoli ei ole nimittänyt välimiestään eikä ole noudattanut toisen sopimuspuolen kehoitusta suorittaa nimitystä kahden kuukauden kuluessa, välimiehen nimittää tuon sopimuspuolen vaatimuksesta Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti.

4. Jos välimiehet eivät pääse yksimielisyyteen puheenjohtajan valinnasta kahden kuukauden kuluessa nimityksestään, puheenjohtajan nimittää jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti.

5. Jos tämän artiklan 3 ja 4 kohtien tarkoittamissa tapauksissa Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää tai on jommankumman sopimuspuolen kansalainen, nimitykset tekee varapresidentti, ja jos hänkin on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää tai jos hän myös on jommankumman sopimuspuolen kansalainen, nimityksen suorittaa tuomioistuimen virkaiältään vanhin tuomari, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen.

6. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänen enemmistöllä.

7. Välimiesoikeus tekee päätöksensä ottaen huomioon lain, tämän sopimuksen määräyk-

the fact that the investor has received compensation under an insurance contract covering the whole or part of the incurred damage or loss.

Article 10

Settlement of Disputes between Contracting Parties

1. Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation or application of this Agreement shall be settled through negotiations.

2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months from the request for negotiations, the dispute shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall then agree upon a national of a third State, to be appointed by the Contracting Parties to be their Chairman.

3. If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

4. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

5. If, in the cases specified under paragraphs 3 and 4 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he or she is a citizen of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented from carrying out the said function or if he or she is a citizen of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a citizen of either Contracting Party.

6. The tribunal shall reach its decisions by a majority of votes.

7. The tribunal shall issue its decision on the basis of respect for the law, the pro-

set sekä kansainvälisen oikeuden yleisesti hyväksytyt periaatteet.

8. Muiden määräysten osalta, joista sopimuspuolet ovat ratkaistavan asian osalta keskenään sopineet, välimiesoikeus päättää omista menettelytavoistaan.

9. Kumpikin sopimuspuoli vastaa nimittämänsä välimiehen kustannuksista samoin kuin edustautumisestaan välimiesmenettelyssä. Puheenjohtajan kustannuksista sekä muista kustannuksista vastaavat sopimuspuolet yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeus voi kuitenkin tehdä kustannuksista toisenlaisen päätöksen.

10. Väliytustuomio on lopullinen ja molempia sopimuspuolia sitova.

11 artikla

Muut velvoitteet

Jos sopimuspuolen lainsäädäntö tai kansainvälisen oikeuden mukaiset, nyt voimassa olevat tai sopimuspuolten kesken myöhemmin luodut velvoitteet tämän sopimuksen lisäksi sisältävät yleisen tai erityisen määräyksen, joka takaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille suosiollisemman kohtelun kuin mihin tämä sopimus oikeuttaa, tällainen lainsäädäntö, niiltä osin kuin se on suotuisampi, syrjäyttää tämän sopimuksen.

12 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan isäntäosapuolen alueella sen lakien ja määräysten mukaisesti tehtyihin toisen sopimuspuolen sijoittajien ennen tai jälkeen tämän sopimuksen voimaantuloa tekemiin sijoituksiin. Sopimusta ei kuitenkaan sovelleta riitoihin, jotka ovat syntyneet ennen sen voimaantuloa.

13 artikla

Hallitusten väliset suhteet

Tämä sopimus on voimassa siitä riippumatta, onko sopimuspuolten välillä voimassa diplomaattisia tai konsulisuhteita.

visions of this Agreement, as well as of the universally accepted principles of international law.

8. Subject to other provisions agreed upon by the Contracting Parties concerning the case, the arbitration tribunal shall determine its own procedure.

9. Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator it has appointed and of its representation in the arbitral proceedings. The cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitration tribunal may make a different decision concerning costs.

10. The decisions of the tribunal are final and binding on both Contracting Parties.

Article 11

Other Obligations

If the legislation of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such legislation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

Article 12

Application of the Agreement

The present Agreement shall apply to investments in the territory of the host Party made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to or after the entry into force of this Agreement. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

Article 13

Relations between Governments

This Agreement shall be in force irrespective of whether or not diplomatic or consular relations exist between the Contracting Parties.

14 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin sopimuspuolten hallitukset ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustuslailiset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

2. Tämä sopimus on voimassa viisitoista vuotta. Sen jälkeen se on voimassa rajoittamattoman ajan ellei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sitä kahdentoista kuukauden kirjallisella ennakoilmoituksella.

3. Tämän sopimuksen virallisen irtisanomisilmoituksen tapauksessa 1—12 artiklojen määräykset ovat edelleen voimassa viidentoista vuoden ajan niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen kuin virallinen irtisanomisilmoitus tehtiin.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allemerkityt hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1997 kahtena alkuperäiskappaleena suomen, arabian ja englannin kielellä kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaroavuuksien sattuessa on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen
puolesta

Libanonin tasavallan hallituksen
puolesta

Article 14

Final Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which the Governments of the Contracting Parties have notified each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen years. Thereafter, it shall remain in force for an unlimited period unless denounced in writing by either Contracting Party twelve months in advance.

3. In case of official notice as to the termination of the present Agreement, the provisions of Articles 1 to 12 shall continue to be effective for a further period of fifteen years for investments made before official notice was given.

IN WITNESS THEREOF the Undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at Helsinki on 25 August 1997 in two originals, in Finnish, Arabic and English languages, each text being equally authentic. In case of difference of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the
Republic of Finland

For the Government of
the Lebanese Republic